

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

1/79

Č. j.: 0105/79
Počet listů: 8
Počet výtisků: 43
Den vydání: 20. července 1979

O B S A H

Souhrnná informace o politické situaci v krajích
k 19. 7. 1979 - do 18,00 hodin

Souhrnná informace o politické situaci v krajích k 19. 7. 1979

- do 18,00 hodin

/z pravidelných informací krajských /městských/ výborů strany/

V souladu s politickoorganizačním zabezpečením se od počátku tohoto týdne konala mimořádná předsednictva OV KSČ, aktivy nomenklaturních kádrů, pracovníků aparátů a předsedů základních organizací strany. Ve středu a zejména ve čtvrtek probíhaly aktivy ve velkých závodech a zasedání výborů ZO KSČ. Na těchto jednáních byla provedena informace o některých opatřeních na úseku maloobchodních cen. Stranické orgány tyto akce sledovaly a přijímaly potřebná opatření.

Z poznatků krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že připravovaná úprava maloobchodních cen je funkcionářským aktivem přijímána se souhlasem, uvážlivě, s porozuměním a vzhledem k naší současné palivoenergetické situaci i vývoji světových cen jako nezbytná. Pozitivní je, že nejen v orgánech, ale i na aktivech, v ZO KSČ vystupovali jednotlivci na jejich podporu. Někde, jak na to například upozorňuje severočeský KV KSČ, se diskuse omezovala pouze na dotazy.

Při seznamování základních organizací vznikají kritičtější pohledy, názory a připomínky. Hovoří se zde, jako například ve Středočeském kraji, že ÚV KSČ a vláda zvolily lehčí cestu místo toho, aby podniky byly donuceny k větší úspornosti a plnění úkolů. V Praze-městě a dalších krajích se objevují názory, že úprava cen situaci neřeší, inflační vývoj půjde dál. Upozorňuje se, že opatření se citelně dotknou zejména obyvatelstva s nižšími příjmy a mladých manželství. Ve Středoslovenském a dalších krajích se množí kritika, že zvýšení cen je příliš vysoké atd.

Nejvíce se v souvislosti s cenovými opatřeními hovoří o problémech v našem národním hospodářství. Posuzují se místní, ale i celospolečenské problémy. Upozorňuje se na rezervy a východiska k odstraňování nedostatků a docilování větších úspor na všech úsecích. Kritika nejčastěji směřuje do oblasti řídicí a organizátorské práce, k centrálním orgánům, vedoucím hospodářským pracovníkům, od kterých by měla být vyžadována větší odpovědnost za komplexní plnění úkolů a stranických usnesení. Hlavní důraz se klade na zvýšení autority státního plánu, vyřešení dodavatelsko-odběratelských vztahů, na mobilizaci vlastních rezerv a snižování výrobních nákladů. Diskutující přitom kritizovali a na příkladech ukazovali, kde existují nepořádky a kde se plýtvá společenskými prostředky. Všeobecně se podtrhovala nutnost podstatně zvýšit kázeň a disciplínu, důsledně zabezpečovat závěry 11. zasedání a dalších zasedání ÚV KSČ. Dále se hovoří o následujících otázkách:

- kritizuje se přebujelá administrativa v podnicích i státních orgánech. Doporučuje se snížit její stav a přemístit pracovníky na důležité úseky národního hospodářství /doly, železnice atd./;
/Jihočeský, Západočeský, Severočeský a Severomoravský kraj/
- využívání vozidel nákladní dopravy je nedostatečné. Třeba lepší organizací dispečinku docilovat úspor, zřídit v okresech k tomu účelu vytěžovací střediska;
/Severomoravský a Jihomoravský kraj/
- v rámci hospodaření s devizovými prostředky zvážit dovoz zahraničních osobních vozů z kapitalistických států;
/Středočeský kraj/
- zavést limity benzínu pro hospodářské organizace;
/Severomoravský, Východoslovenský kraj/

- nemělo se přistoupit k takovýmto opatřením, ale zavést příděly na benzin a normu spotřeby elektrické energie a podstatně vyšší cenu účtovat jen při překročení těchto limitů;

/okres Chrudim-Východočeský kraj/

- zvýšení cen benzínu a nafty vůči cizincům je nedosta-
tečné;

/Jihomoravský kraj/

- mezi vedoucími funkcionáři je zapotřebí větší komuni-
stické skromnosti. Služební vozy jezdí s jedním člo-
věkem, používají se k soukromým jízdám, na víkendy
atd.; výroba vozů T 613 a jejich provoz je neefektivní
a pro nás přepychem.

/Praha-město, Středočeský, Jihočeský,
Severočeský, Východočeský, Jihomo-
ravský, Severomoravský a Východoslo-
venský kraj/

Další četné názory, dotazy a připomínky souvisejí s úpravou cen dětského zboží. Ve většině krajů na aktivech i na úrovni základních organizací se hovořilo o tom, jestli tato opa-
tření byla dobře zvážena, že mohou být politicky zneužita západní
propagandou, zejména v souvislosti s Mezinárodním rokem dítěte a
že b y bylo vhodnější je uskutečnit v jiném období. V Praze a Bra-
tislavě byly vysloveny obavy, že se to může projevit i v nižší
populaci. Velká část dotazů vyplývá z neznalosti zvýšení cen u
jednotlivých výrobků, například zda bude zdraženo všechno dětské
zboží o 50 % nebo diferencovaně a ve Středočeském kraji, zda se
to vztahuje i na kojenecké prádlo. Dále se vyskytly zvláště tyto
připomínky:

- ceny dětského odívání a obuvi nepříznivě ovlivní si-
tuaci zvláště v rodinách s více dětmi, zvýšení dětských
přídatků to nevyřeší;

/Jihočeský, Jihomoravský kraj a další/

- je třeba přijmout a důsledně uplatňovat přísnější celní opatření, aby cizinci nemohli dětské zboží ve větším množství vyvážet;

/v Praze-městě, ve Středočeském, Západoslovenském a dalších krajích/

- zda dětské zboží bude po přijatých opatřeních v obchodech v dostatečném množství a v odpovídající kvalitě.

/Jihočeský, Západočeský, Severomoravský, Západoslovenský kraj a další/

Poměrně hodně dotazů se týkalo úpravy důchodů. Téměř ve všech krajích převažoval názor, že by neměly být zvyšovány o 30,- Kčs paušálně, ale diferencovaně podle jejich výše. Dále byly vzneseny následující dotazy a upozornění:

- zda se podstatně zvýší jen důchody v dosavadní výši 600,- Kčs nebo zda bude 780,- Kčs jejich nejnižší hranice;

/Bratislava-město/

- zda se opatření týkají také invalidních a částečně invalidních důchodů;

/Středoslovenský kraj/

- zda po zvýšení nejnižších důchodů bude zachována sociální podpora z prostředků národních výborů. Bylo by správné zvýhodnit důchodce při zřizování telefonních stanic /spojení s lékařem, s dětmi apod./.

/z několika obvodů Prahy-města/

Velkou početnou skupinu tvoří dotazy především k tomu, jak se opatření konkrétně projeví ve službách, v dopravě, v nájemném, ve veřejném stravování, v autoškolách, taxislužbě apod. a jak budou zabezpečována, jak budou zvládnuta po administrativně-technické stránce - odčítání na elektroměrech, plynoměrech apod. V Severomoravském a dalších krajích vznikají dotazy, proč nedochází ke zvýšení cen ještě dalších druhů zboží, například cigaret, kosmetiky, kávy apod., v Praze-městě i jinde, zda obsahuje předaná informace všechna opatření nebo se připravují ještě další cenové úpravy.

Různé připomínky a doporučení:

- požaduje se zvýšit informovanost shora dolů. Denní tisk i ostatní sdělovací prostředky uvádějí jen pozitivní výsledky, problémy a nedostatky jsou zakrývány;

/hlavně v Praze, ale i dalších krajích/

- kritizuje se, že zavedení nové pracovní doby a především povolování množství různých výjimek nepřineslo potřebný efekt;

/Praha-město, Severomoravský kraj
a další/

- požaduje se zdanění milionářů a zvýšení daní z autorských honorářů a tím odčerpání prostředků do státního fondu;

/hlavně v Praze, Západočeském a dalších krajích/

- v mnoha krajích bylo upozorňováno na to, že obsah vydaných Faktů a argumentů je málo přesvědčivé. Například v Kovoprojektě Bratislava byl vysloven názor, že vycházejí především z objektivních příčin, v malé míře reagují na nedostatky a problémy subjektivního charakteru. V Jihomoravském kraji se

uvádělo, že pro lepší zdůvodnění mělo být provedeno porovnání s ostatními socialistickými a kapitalistickými zeměmi. Ve Středočeském kraji, že u dětského zboží měl být uveden příklad úpravy cen atd.

- hovoří se o tom, proč dochází k platovým úpravám v nevýrobních oblastech, když dělnické mzdy se po řadu let nemění. V této souvislosti vznikají dotazy, proč se Fakta a argumenty nezmiňují o úpravách platů u příslušníků SNB a ČSLA.

/Praha -město, Jihočeský kraj a další/

. X

Ze zpráv krajských /městských/ výborů vyplývá, že politická situace je vcelku dobrá. Nebyly zaznamenány vážnější rušivé jevy. Postupně se seznamováním stále širšího aktivu se informace o připravovaných opatřeních dostávala stále více do veřejnosti. Odráželo se to také v tom, že ve všech krajích byl postupně zaznamenáván zvýšený nákup pohonných hmot, dětského oblečení a obuvi a v některých místech i dalších druhů zboží.

Například ve středu bylo v Českých Budějovicích /Jihočeský kraj/ prodáno o 70 % více benzínu než normálně a v Písku o 100 %. V okrese Třebíč /Jihomoravský kraj/ se zvýšil nákup bloků na topnou naftu z běžného denního průměru v hodnotě 3 500,- Kčs na 45 000,-. V celém tomto kraji bylo nutné přistoupit k limitovanému prodeji těchto poukázek /20 litrů/. Ve Východočeském kraji se zvýšil prodej dětského zboží o 200 %. Ve Středoslovenském kraji v okresech Banská Bystrica, Rimavská Sobota a Zvolen došlo ke zvýšenému nákupu uhlí. Také v dalších krajích se zvyšoval tlak

spotřebitelů na urychlení dodávek paliv do domácností. V okrese Považská Bystrica byla zvýšená poptávka po kobercích a textilním zboží. O bytový textil je větší zájem i ve Východočeském a v Západočeském kraji.

Ve čtvrtek se nákup uvedených druhů zboží dále zvýšil. U benzinových čerpadel se tvořily stále větší fronty, které v některých místech bránily i plynulosti silničního provozu. V Jihočeském kraji byla již odpoledne u některých čerpadel stávající zásoba pohonných hmot vyčerpána. Znatelně se rovněž zvýšil nákup dětského oblečení a obuvi a nabídka některých druhů tohoto zboží v obchodech se podstatně omezila.